

LA LECTORA DESACOMPLEXADA

Morts que viuen

EVA PIQUER

evapiquer@periodistes.org

La protagonista d'aquesta secció ha aprofitat el mes d'agost per posar-se al dia en qüestió de lectures. Sí, ja sap que a l'estiu el que es porta són les relectures, però mira. La lectora desacomplexada no ha dedicat les vacances a rellegir *A la recerca del temps perdut* per dos motius. Un, no l'ha llegit mai. Dos, a la pila de llibres pendents encara hi tenia una de les novetats editorials més sonades dels últims anys, *Soldados de Salamina* (Tusquets). Sí: era ella. Tots els seus amics lectors ja havien devorat l'obra de Javier Cercas i, sense excepció, l'havien deixat pels núvols. Proust haurà d'esperar a l'estiu que ve.

Val a dir que va començar a fer els deures amb unes expectatives tan altes que era impossible superar-les. Li feia por que el llibre no l'acabés de convèncer, més que res perquè, si s'hagués donat el cas, no hauria gosat ni sortir-ne carrer. Una cosa és no tenir complexos i una altra anar contra corrent quan el corrent baixa amb tanta força i en un únic sentit. Per sort, el relat real (però no tan real com sembla) de Javier Cercas la va atrapar tant com a tothom. I, com tothom, es va quedar amb la incògnita de què és realitat i què és ficció. Més concretament, voldria saber què hi ha de real a la tercera part del llibre, *Cita en Stockton*. ¿Existeix el tal Miralles? ¿El Roberto Bolaño de Cercas és el mateix Roberto Bolaño de qui tant i tan bé parla Jordi Herralde a *Opiniones molicanas*, o Cercas se n'ha fabricat un a mida? ¿Què hi ha del Javier Cercas de la solapa en

el Javier Cercas que investiga l'afusellament frustrat de Rafael Sánchez Mazas, a qui un soldat anònim li va fer el favor del segle?

Quan va acabar el llibre, la lectora desacomplexada es va passar una bona estona pensant en els seus morts, aquests morts que no ho estaran del tot mentre ella segueixi viva i els records, i en parli. Persones que no han batejat carrers però que mereixen ser recordades tant o més

per recordar. Ni sospitava que massa aviat li tocara inaugurar el seu cementiri particular.

UNA PERLA DE RELLEU

El relleu de *Soldados de Salamina*, dins del capítol de lectures estiuenques de la nostra amiga, el va agafar *La noia de la perla* (La Magrana en català i Alfaguara en castellà), de Tracy Chevalier, una de les novel·les finalistes del premi dels llibreters que finalment es va endur Javier Cercas perquè, en opinió del jurat, "aconsegueix amb aquesta magnífica novel·la que tinguem fe en les novel·les que importen en la nostra vida personal". A la lectora desacomplexada *La noia de la perla* li va agradar tant que va pensar que la resta de llibres que havia encabit a la maleta no podrien estar a l'alçada dels dos primers, i li va saber greu haver començat amb bon peu: és de les que prefereix ajornar els plaers per gaudir-ne més i millor.

La nord-americana Tracy Chevalier s'ha inventat el nom i la vida d'una persona de qui fins ara només en coneixíem el rostre: la model del quadre de Jan Vermeer que dona títol al llibre. El resultat és un personatge amb tanta ànima que sembla mentida que només hagi existit a la imaginació de l'autora. L'obra, d'estructura lineal i en primera persona, ha estat un *best seller* inesperat al món anglosaxó. En aquest cas el mèrit no és del pintor holandès que va enlluernar Proust sinó d'una minyona que ni tan sols va existir però que, gràcies a la literatura, seguirà viva mentre la recordem.

La novel·lista nord-americana Tracy Chevalier

que els noms que omplen enciclopèdies i escriuen la història dels llibres de text. I va decidir que, si mai es decideix a escriure alguna cosa més que la llista del Caprabo (abans del parèntesi estiuenca, estava pensant de debò a convertir-se en escriptora, enlluernada pel fenomen Harry Potter), parlarà del seu avi i de la seva cosina i d'aquella mestra riallera que li va ensenyar a estimar la vida quan ella encara no tenia morts

TAL COM RAJA

Cafè amb gel

LLUÍS LLORT

scultura@avui.com

Una de les (poques) coses que m'agraden de l'estiu, a banda de les vacances, és beure cafè amb gel. Si bé és cert que prendre aquesta beguda no té perquè estar limitat a aquesta estació, la veritat és que la calor n'afavoreix el consum. Refresca, treu la set (si no sou d'aquests que hi aboqueu la sucra dins), estimula una mica, si més no per ajudar-nos a compensar la pesantor cerebral provocada per les altes temperatures, i, si hi afegim unes gotetes de llimona, ja resulta una delícia. A més, li podem atorgar un cert grau de risc i un component de distracció. El primer perquè quan realitzem la maniobra de passar el cafè de la tassa al got sempre hi ha un instant de prevenció per no pixar fora de test, podríem dir. El segon perquè és distret, un cop acabat el cafè, anar remonent els glaçons per, de tant en tant, xarrupar les noves gotes que el desglaç ha produït, tot repicant-nos la punta del nas amb els trossos de gel. Coses de l'estiu.

Les característiques que he atribuït al cafè amb gel (refrescant, estimulants, àcid, arriscat, distret...) i moltes més són aplicables a *Karn de Kafè*, un *fanzine* nou de trinca editat pel collectiu El Diabolo en el Ojo, de Riudellots. Es va presentar el 20 de juliol passat en l'antiga estació de tren d'aquesta localitat de la Selva, reviscolada fa poc després de dur molts anys abandonada, l'estació, no la localitat.

Alguns dels que han sumat esforços per tirar endavant aquesta publicació modesta (de format), sorprenent (de contingut), limitada (de distribució) i plurilingüe (d'idiomes) són els (atenció, amagueu la canalla!) poetes, polipoetes, parapoetes o perepunyetes: Jesús Aumatell, Roger Costa-Pau, Víctor Nik (de manera pòstuma), Adriana Bàrcia, Anaïs Fournier i Lluís Freixas, a més de l'impuls especial de Joan Josep Camacho Grau i l'actuació estel·lar d'Enric Casasses. I no oblidem els dibuixants de còmic Arnau Pujol, Ilya Karreño i Maby (guió), Shannon Wheeler i Arnie.

Un cop feta la presentació més convencional, suposo que el millor seria oferir-vos algun tast del que podeu trobar al llarg de les 27 pàgines que el componen, més una de propina en què J.J. Camacho Grau aboca un atapeït i informatiu editorial, però com que no tinc espai per explicar gaire res, abans no se m'acabi la columna, us dono l'adreça d'e-mail de *Karn de Kafè*, per si us interessa: [kkarn@latinmail.com].

Remenant, remenant, els glaçons s'han desfet del tot, han desaparegut o, de fet, s'han transformat, com la matèria. Remenant, remenant, *Karn de Kafè* no se m'ha escolat entre les neurones, al contrari, ha guanyat solidesa, també s'ha transformat; bona matèria. Ah! I és gratis, com l'estiu.

ARTFÒBIA

GUILLEM CIFRÉ

